

ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดนครพนม
Factors Affecting Unwanted Pregnancy in Adolescent Girls
Nakhon Phanom Province

(Received: April 28,2023 ; Revised: April 30,2023 ; Accepted: April 30,2023)

พัชราพร ควรรณสุ¹

Phatcharaporn Kawansu¹

พิศิษฐ์ เสรีธรรมะพิทักษ์¹

Pisit Sereethammaphithak¹

นันทนา ควรรณสุ¹

Nuntana Khavansu¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างคือ วัยรุ่นหญิงในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 3,698 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มที่เคยตั้งครรภ์ จำนวน 1,432 คน และไม่ได้ตั้งครรภ์ จำนวน 2,266 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหญิง ที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัยศึกษาในระหว่างเดือน เมษายน ถึง สิงหาคม 2561 ใช้ระยะเวลารวม 5 เดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบหาความสัมพันธ์และขนาดระหว่างตัวแปรด้านประชากร ทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi square test) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < 0.05$ คำนวณค่าอัตราส่วนของเหตุการณ์ที่สนใจ (Prevalence ratios) ค่าช่วงความเชื่อมั่น 95% (95% confidence intervals) ใช้ log binomial regression นอกจากนี้ คัดเลือกปัจจัยที่มีนัยสำคัญสถิติจากการทดสอบหาความสัมพันธ์กับการป้องกันการตั้งครรภ์ (bivariate analysis) เข้าไปในสมการสุดท้ายสำหรับการคำนวณแบบพหุคูณ (adjusted multivariate model)

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหญิง เมื่อทำการเปรียบเทียบปัจจัยด้านส่วนบุคคล ปัจจัยด้าน ความรู้และทัศนคติ ควบคุมลักษณะต่างๆ ให้เท่ากัน พบว่า ตัวแปรที่มีผลทำนายต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ มีอยู่ สามตัวแปร คือ หญิงวัยรุ่นที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่มีโอกาสที่จะตั้งครรภ์มากกว่า 1.53 เท่า (95% CI 1.12-2.08) วัยรุ่นหญิงที่มีทัศนคติเชิงบวกในประเด็นการมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในระดับน้อย จะมีโอกาสในการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์มากกว่า 1.33 เท่า (95% CI 1.08-1.64) และหญิงวัยรุ่นที่คิดว่า การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีความรุนแรงในระดับน้อย มีโอกาสตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์มากกว่า 1.62 เท่า (95% CI 1.29-2.03)

คำสำคัญ : วัยรุ่นหญิง, การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์, ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์

Abstract

This research was a descriptive research to study factors affecting unintended pregnancy among adolescent girls. Nakhon Phanom Province The sample is Adolescent girls in Nakhon Phanom Province were 3,698 people divided into 1,432 formerly pregnant and 2,266 non-pregnant groups. The research tools were general information questionnaires. A questionnaire on factors affecting pregnancy in adolescent girls and willing to participate in

¹โรงพยาบาลนครพนม

the research. The study was conducted between April and August 2018 for a total period of 5 months. Data were analyzed using descriptive statistics, namely frequency, percentage, mean, comparison and size between population variables. Tests for differences in proportions were tested with Chi-square statistics. Significance was set at $P < 0.05$. Prevalence ratios were calculated. Confidence intervals were 95% (95% confidence intervals).) using log binomial regression. In addition, statistically significant factors from the bivariate analysis were selected into the final equation for the adjusted multivariate model.

The study found that Factors Affecting Pregnancy in Adolescent Girls when comparing personal factors, knowledge factors and attitudes Controlling for characteristics equally, it was found that there were three variables that predicted unwanted pregnancy: adolescent girls who did not live with their parents were 1.53 times more likely to become pregnant (95% CI, 1.12-2.08) Female adolescents with a positive attitude on sexual intercourse and pregnancy prevention at a low level had a 1.33-fold chance of having an unintended pregnancy (95% CI 1.08-1.64). The severity of teenage pregnancies is low. 1.62 times more likely to have an unintended pregnancy (95% CI 1.29-2.03)

Keywords : adolescent girls, unintended pregnancy, factors affecting unintended pregnancy

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยอยู่ในยุคสมัยใหม่เป็นยุคของการแข่งขันเสรี การสื่อสารและเดินทางอย่างไร้พรมแดน ความทันสมัยได้เปลี่ยนวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมไทยไปจากเดิม ครอบครัวขยายเป็นครอบครัวเดี่ยว สังคมเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม สังคมชนบทเป็นสังคมเมือง ส่งผลให้ผู้คนต้องออกไปเรียน ทำงานเป็นแรงงาน ทั้งเด็ก ผู้หญิง ครอบครัวให้อยู่กับผู้สูงอายุ ทำให้เด็กวัยรุ่นให้ห่างไกลจากครอบครัวนำไปสู่การใช้ชีวิตกับเทคโนโลยี วัตถุนิยม ดื่มสุรา สารเสพติด และมีเพศสัมพันธ์ซึ่งทำยที่สุดนำไปสู่การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ซึ่งเป็นภาพสะท้อนของปัญหาเชิงโครงสร้างของสังคมสื่อถึงความล้มเหลวระบบครอบครัวและชุมชน ประเทศไทยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 เป็นต้นมาพบว่า การคลอดที่เกิดจากผู้หญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี มีเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ.2555 มีจำนวนการคลอดทั้งหมด 801,737 ราย เป็นการคลอดที่เกิดจากวัยรุ่นหญิงอายุระหว่าง 15-19 ปี จำนวน 129,451 ราย คิดเป็นร้อยละ 16 หรือร้อยละ 5 เมื่อคำนวณจากหญิงที่อายุระหว่าง 15-19 ปี ซึ่งมีอยู่ 2.4 ล้านคน หรือ

คิดเป็นอัตราการคลอด 53.8 รายต่อพันประชากร ซึ่งเพิ่มขึ้นจากอัตรา 31.1 รายต่อพันประชากร ในปี พ.ศ. 2543 และล่าสุดในปี พ.ศ. 2558 พบในอัตรา 44.8 รายต่อพันประชากรวัยเดียวกัน¹ ซึ่งพบว่าประเทศไทยมีอัตราการคลอดของวัยรุ่นหญิงอยู่ในระดับสูงและเป็นอัตราการคลอดที่สูงกว่าประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกที่มีค่าเฉลี่ย 35 ราย ต่อ 1,000 คน² แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงของสถานการณ์ได้ชัดเจน³ สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่ทุกภาคส่วนควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญในการช่วยกันแก้ไขปัญหาเพื่อลดผลกระทบดังกล่าวข้างต้นที่อาจจะเกิดขึ้นตามมา

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นยังเป็นเรื่องที่สังคมไม่ยอมรับ ส่งผลให้วัยรุ่นหญิงปกปิดการตั้งครรภ์และการคลอดของตนและเลือกคลอดที่ต่างจังหวัด³ เป็นผลมาจากสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม พฤติกรรม รวมทั้งการที่ไม่สามารถเข้าถึงเพศวิถีและการบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ แม้จะมีนโยบายหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเพื่อสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงการรักษาพยาบาลแล้วก็ตาม นอกจากนี้ยังมีสาเหตุมาจากความยากจน การแต่งงานหรือใช้ชีวิตคู่ตั้งแต่

วัยเด็ก ประเพณี และความเชื่อของท้องถิ่น ความกดดันทางสังคม ความเข้มแข็งและการตอบสนองต่อปัญหาของผู้ให้บริการในพื้นที่ ตลอดจนความล้มเหลวของการบังคับใช้กฎหมาย และนโยบายต่าง ๆ⁴ การมีเพศสัมพันธ์จากอิทธิพลของการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติด การไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ การขาดความรู้และเข้าใจถึงวิธีการคุมกำเนิด การใช้วิธีการคุมกำเนิดที่ไม่ถูกต้อง แรงกดดันจากเพื่อนที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน การถูกล่วงละเมิดทางเพศรวมถึงการถูกข่มขืนและถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ ความรุนแรงในครอบครัว ปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน⁵ อาจกล่าวได้ว่า ความรู้เรื่องเพศศึกษาเป็นสาเหตุสำคัญของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ผลการสำรวจกลุ่มวัยรุ่นในประเทศไทย จำนวน 1,000 คน ในปี พ.ศ. 2556 โดยวิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่ขาดความรู้เรื่องเพศศึกษาซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่สำคัญของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น แม้ว่าเด็กวัยรุ่นจำนวนมากจะได้รับการสอนเรื่องเพศศึกษาในโรงเรียนแต่เด็กนักเรียนจำนวนมากยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องเพศสัมพันธ์ การเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษายังมีข้อจำกัด ยังไม่เป็นการให้ความรู้รอบด้าน⁶ ซึ่งให้เห็นว่า วัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์บางรายขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิด สำหรับรายที่มีความรู้ก็ไม่สามารถโน้มน้าวหรือต่อรองให้ฝ่ายชายใช้ถุงยางอนามัยได้ และมีบางรายที่ตั้งใจไม่ใช้วิธีการคุมกำเนิดเพราะต้องการตั้งครรภ์^{7,8} ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์และประสบการณ์ การตั้งครรภ์ จึงเป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่ความเข้าใจในประเด็นดังกล่าว อย่างไรก็ตามปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นสามารถป้องกันได้ทั้งจากตัวของวัยรุ่น ครอบครัว โรงเรียน รวมทั้งชุมชนและสังคม

ปัจจุบันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นเรื่องที่ประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญ องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้การลดอัตราการคลอด

ในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี ซึ่งเป็นตัวชี้วัด สำหรับประเทศไทยกำหนดให้การลดอัตราการคลอดในวัยรุ่นที่มีอายุ 10-14 ปี และอายุ 15-19 ปี เป็นนโยบายว่าด้วยการสร้างหลักประกันให้คนมีชีวิตที่มีคุณภาพและส่งเสริมสุขภาวะที่ดีของคนทุกเพศ ทุกวัยที่นานาชาติต้องการบรรลุให้ได้ภายในปี พ.ศ. 2573⁹ สถานการณ์การตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในพื้นที่จังหวัดนครพนม พบมีลักษณะที่คล้ายกับภาพรวมของประเทศไทย คือ การคลอดจากวัยรุ่นหญิงที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี เพิ่มขึ้น³ ในปี พ.ศ. 2559 อัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 10-14 ปี คือ 1.3 ราย ต่อ 1,000 คน และอัตรา 41.1 ราย ต่อ 1,000 คน ในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี¹ และในปี พ.ศ. 2560 จังหวัดนครพนมมีวัยรุ่นอายุระหว่าง 10-14 ปี จำนวน 22,227 ราย ตั้งท้องก่อนวัยอันควรจำนวนมากเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศ ค่าเฉลี่ยในจำนวนวัยรุ่นสองหมื่นกว่าคนนี้มีวัยรุ่นคลอดบุตร จำนวน 17 คน โดยเป็นมารดาที่อายุ 10-14 ปี อันดับหนึ่งของอำเภอที่มีมารดาวัยรุ่นตั้งครรภ์และคลอดบุตรสูงสุด คือ อำเภอบ้านแพง รองลงมาคือ เรณูนครและท่าอุเทน และนอกจากนั้นวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี จำนวน 23,610 คน คลอดบุตร จำนวน 634 คน มากที่สุดคือ อำเภอศรีสงคราม รองลงมาคือ นาทมและเรณูนคร¹⁰ การตั้งครรภ์ซ้ำในมารดาอายุ 15-19 ปี จำนวน 634 คน พบมีมารดาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ซ้ำหรือมีบุตรคนที่สองตามมา จำนวน 106 คน มากที่สุดคือ อำเภอนาทม รองลงมาคือ ปลาปากและเมืองนครพนม โดยวัยรุ่นเหล่านี้ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะชีวิต มีค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสื่อออนไลน์ที่เอื้อต่อการมีเพศสัมพันธ์ ประกอบกับความคิด ความเชื่อ ตามบริบทของพื้นที่ที่เอื้อต่อการมีคู่ครองในวัยรุ่นและความต้องการมีบุตรเร็วเพื่อให้ครอบครัวสมบูรณ์ การเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหญิง จะช่วยให้ทราบถึงชุดข้อมูลพื้นฐานนำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการป้องกันการ

ตั้งครรภในวัยรุ่นหญิง ตามบริบทพื้นที่จังหวัดนครพนมต่อไป

จากสภาพปัญหาต้นทางดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภในวัยรุ่นหญิงและการทำนายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภในวัยรุ่นหญิงจังหวัดนครพนม ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมทางเพศ และเป็นภาพสะท้อนการตั้งครรภของวัยรุ่นว่าเป็นปัญหาของสังคม ทั้งนี้เพื่อนำสู่การแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นอย่างมีประสิทธิภาพและจะได้มีแนวทางในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดนครพนม เป็นอย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิงจังหวัดนครพนม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรวัยรุ่นหญิงอายุระหว่าง 10-19 ปี ในจังหวัดนครพนม จำนวน 44,999 คน และกลุ่มตัวอย่าง คือ วัยรุ่นหญิงอายุระหว่าง 10-19 ปี จำนวน 3,698 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มที่เคยตั้งครรภ จำนวน 1,432 คน และไม่ได้ตั้งครรภ จำนวน 2,266 คน ในจังหวัดนครพนม ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีความยินดีและสมัครใจเข้าร่วมงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิงจังหวัดนครพนม

ขั้นตอนการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนมเพื่อขออนุญาตลงพื้นที่เก็บข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานในโรงพยาบาลหรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เมื่อได้รับการอนุญาตแล้วเท่านั้น

2. ผู้วิจัยเดินทางไปยังพื้นที่วิจัยในตำบลและหมู่บ้านตามรายชื่อกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่นหญิงที่สุ่มได้ในทุกๆ วัน โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล หรืออาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เพื่อนัดหมายที่บ้านหรือสถานศึกษาหรือสถานบริการสาธารณสุข ทั้งนี้ขึ้นกับความสะดวกของผู้ที่จะเข้าร่วมการชี้แจงโครงการวิจัยและผู้ปกครองโดยไม่ให้เกิดผลกระทบหรือกลุ่มเสี่ยงต่ออาสาสมัคร หากพบว่าวัยรุ่นหญิงตามรายชื่อที่สุ่มได้ไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่หรือเดินทางออกไปนอกพื้นที่จังหวัดนครพนมและมีแนวโน้มไม่เดินทางกลับมาภายใน 1 เดือน ผู้วิจัยจะถือว่าไม่พบอาสาสมัครและจะไม่ได้เชิญเข้าร่วมการวิจัย กรณีที่ยังอาศัยอยู่ในจังหวัดนครพนมแต่เนื่องจากภารกิจทำให้ไม่อยู่บ้าน ผู้วิจัยจะนัดหมายกลุ่มเป้าหมายกับผู้ปกครองและเดินทางไปพื้นที่อีกครั้งตามการนัดหมายใหม่ หากนัดหมายและเดินทางไปพบแล้ว 3 ครั้ง แต่ยังไม่ได้พบกับวัยรุ่นหญิงตามรายชื่อนั้น ผู้วิจัยจะถือว่าไม่พบอาสาสมัครและจะไม่ได้เชิญเข้าร่วมการวิจัย

3. ผู้วิจัยให้คำชี้แจงตามเอกสาร ขออนุมัติยินยอมและเชิญอาสาสมัครเข้าร่วมการวิจัยภายหลังอาสาสมัครยินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยลงลายมือชื่อเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับแบบสอบถามและให้อาสาสมัครทำแบบสอบถามด้วยตนเองโดยใช้เวลาตอบแบบสอบถาม ประมาณ 30 นาที ในกรณีที่อาสาสมัครไม่สามารถอ่านได้หรือประสงค์ให้สอบถามด้วยวาจา ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยจะอ่านข้อความตามเนื้อหาและข้อคำตอบตามเอกสารเพื่อให้อาสาสมัครเลือกคำตอบและลงบันทึก

คำตอบตามที่อาสาสมัครเลือกลงในแบบสอบถาม หลังจากได้รับแบบสอบถามกลับคืนแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของคำตอบ จัดหมวดหมู่ข้อมูล และเก็บรวบรวมเพื่อเตรียมการวิเคราะห์

4. ผู้วิจัยจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมหากอาสาสมัครหรือผู้ปกครอง มีคำถามหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบสอบถามหรือต้องการความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ วิธีการคุมกำเนิดและการป้องกันการตั้งครรภ์ ในการขอความยินยอมและเชิญอาสาสมัครเข้าร่วมการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะใช้เวลาทั้งหมด 8 สัปดาห์

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบ แบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นที่จะศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือได้เท่ากับ 0.67 หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิงโดยใช้สูตร KR-20 ได้เท่ากับ 0.87

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับตัวแปรทั่วไปและนำเสนอสัดส่วน n (%) ในการเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์และขนาดระหว่างตัวแปรด้านประชากร ทดสอบสอบความแตกต่างของสัดส่วนด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi square test) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < 0.05$ คำนวณค่าอัตราส่วนของเหตุการณ์ที่สนใจ (Prevalence ratios) ค่าช่วงความเชื่อมั่น 95% (95% confidence intervals) ใช้ log binomial regression นอกจากนี้คัดเลือกปัจจัยที่มีนัยสำคัญสถิติจากการทดสอบหาความสัมพันธ์กับการป้องกันการตั้งครรภ์ (bivariate analysis)

เข้าไปในสมการสุดท้ายสำหรับการคำนวณแบบพหุคูณ (adjusted multivariate model)

การขอจริยธรรมจากคณะกรรมการพิจารณาการทำวิจัยในมนุษย์

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามหลักเกณฑ์ คำประกาศเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) ผ่านขอพิจารณาความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยในมนุษย์ จังหวัดนครพนม เลขที่โครงการวิจัย REC HE 600011 จึงได้ดำเนินการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิง ในระหว่างวันที่ 15 เมษายน ถึง 31 สิงหาคม 2561 ใช้ระยะเวลารวม 5 เดือน พบว่า จากจำนวนหญิงวัยรุ่นทั้งหมดได้รับการเชิญเข้าร่วมการวิจัย 3,698 คน ยินดีเข้าร่วมการวิจัย 3,443 คน (93%) ตอบแบบสอบถามครบ 3,253 คน (94%) พบว่าเป็นวัยรุ่นหญิง ไม่มีเพศสัมพันธ์ 1,470 คน (45%) มีเพศสัมพันธ์ 1,783 คน (55%) ในจำนวนนี้ตั้งครรภ์ 1,233 คน (69%) เป็นการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ 454 คน (37%) ส่วนหญิงที่ไม่ตั้งครรภ์ 550 คน (31%) คุมกำเนิดเพราะยังไม่ต้องการมีบุตร 522 คน (95%) ในการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในครั้งนี้ คือ เปรียบเทียบระหว่างหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ 454 คน และไม่ตั้งครรภ์ 522 คน

1. ลักษณะพื้นฐานของวัยรุ่นหญิงอายุ 10-19 ปี : ลักษณะพื้นฐานของหญิงวัยรุ่นจะแบ่งเป็นหญิงตั้งครรภ์และไม่ตั้งครรภ์ ลักษณะทั่วไปของหญิงวัยรุ่น อายุของหญิงวัยรุ่นเฉลี่ย 17 ปี ทั้งกลุ่มตั้งครรภ์และไม่ตั้งครรภ์ ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 15-19 ปี คือ ร้อยละ 95 ทั้งสองกลุ่มไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 5 ซึ่งมีลักษณะคล้ายๆกับการไม่ได้ประกอบอาชีพอะไรแต่อย่างใด ค่าใช้จ่ายโดยส่วนใหญ่ได้จากพ่อแม่ของตน ถึงแม้ว่าหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ประมาณครึ่งหนึ่ง

จะบอกว่าตนประกอบอาชีพอย่างไรบ้าง ทั้ง สองกลุ่มมีรายได้ น้อยกว่า 3,000 บาทต่อเดือน หญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์เกือบร้อยละ 20 ที่มีเงินไม่พอใช้ ในขณะที่หญิงวัยรุ่น ที่ไม่ได้ตั้งครรภ์ มี ร้อยละ 13 ทั้งสองกลุ่มของหญิงวัยรุ่นที่ไม่ได้มีพ่อแม่ อยู่ด้วยกัน ประมาณร้อยละ 20 มีบ้าน

เป็นของตนเอง ประมาณร้อยละ 90 จำนวน สมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้านร่วมกัน ตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีมากกว่าครึ่งหนึ่ง ครอบครัวของหญิงวัยรุ่นโดย ส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001-15,000 บาท อย่างไรก็ตาม ประมาณร้อยละ 10 บอกว่ารายได้ ของครอบครัวไม่พอใช้ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ลักษณะพื้นฐานของวัยรุ่นหญิงอายุ 10-19 ปี (n = 3,253)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ n=1,233 n (%)	ไม่ตั้งครรภ์ n=2,020 n (%)	p-value
อายุ (ปี), mean± S.D	17 (2)	17 (2)	0.087
10 - 14 ปี	63 (5)	96 (5)	0.675
15 - 19 ปี	1,170 (95)	1,924 (95)	
ระดับการศึกษา			
ไม่ได้เรียนหนังสือ	59 (5)	93 (5)	<0.001
ประถมศึกษา	101(8)	199 (10)	
มัธยมศึกษาตอนต้น	563 (46)	678 (33)	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	436 (35)	933 (46)	
อนุปริญญา/ ปวส.	71 (6)	117 (6)	
อาชีพ			
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	74 (6)	91 (5)	< 0.001
นักเรียนนักศึกษา	511 (41)	1,367 (67)	
ประกอบอาชีพอย่างไรบ้าง	648 (53)	572 (28)	
แหล่งที่มาของค่าใช้จ่ายประจำวัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
พ่อและแม่ของตนเอง	931 (76)	1,460 (72)	0.045
แฟน	157 (13)	20 (1)	< 0.001
พ่อและแม่ของแฟน	1,136 (92)	0 (0)	< 0.001
ปู่ ย่า ตายาย	64 (5)	112 (6)	0.690
ญาติ	2 (0.1)	165 (8)	< 0.001
ค่าใช้จ่ายที่ได้รับเพียงพอ	1,005 (81)	1,759 (87)	< 0.001
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน			
น้อยกว่า 3,000 บาท	768 (62)	950 (47)	< 0.001
3,001 – 5,000 บาท	119 (10)	411 (20)	
5,001 บาท ขึ้นไป	346 (28)	659 (33)	

ตาราง 1 ลักษณะพื้นฐานของวัยรุ่นหญิงอายุ 10-19 ปี (ต่อ) (n = 3,253)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ n=1,233	ไม่ตั้งครรภ์ n=2,020	p-value
--------	----------------------	-------------------------	---------

	n (%)	n (%)	
สถานภาพของครอบครัว			
พ่อ-แม่ อยู่ด้วยกัน หรือแยกกันอยู่เนื่องจากภารกิจ	1,017 (82)	1,600 (79)	0.047
พ่อหรือแม่ เสียชีวิต หรือเสียชีวิตทั้งคู่	133 (11)	242 (2)	
พ่อ-แม่ หย่าร้างหรือแยกกันอยู่	83 (7)	178 (9)	
อาศัยอยู่กับพ่อและแม่	1,093 (88)	1,612 (80)	< 0.001
ลักษณะที่อยู่อาศัย			
บ้าน/อพาร์ทเมนท์	1,113 (90)	1,794 (89)	0.281
บ้านญาติ	69 (6)	143 (7)	
ห้องเช่า/ บ้านเช่า	28 (2)	38 (2)	
หอพัก	23 (2)	45 (2)	
จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกัน			
1 คน	55 (5)	52 (2)	< 0.001
2 - 3 คน	310 (25)	589 (29)	
4 - 5 คน	813 (66)	1,102 (55)	
มากกว่า 5 คน ขึ้นไป	55 (4)	277 (14)	
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว			
< 5,000 บาท	232 (19)	400 (20)	< 0.001
5,001 -15,000 บาท	667 (54)	953 (47)	
15,001 -25,000 บาท	318 (26)	651 (32)	
≥ 25,001 บาท	16 (1)	16 (1)	
สถานะรายได้ของครอบครัวแต่ละเดือน			
มีเงินออม	21 (2)	87 (4)	< 0.001
มีรายได้พอดีกับรายจ่าย	1,075 (87)	1,803 (89)	
เงินไม่พอใช้	137 (11)	130 (6)	

2. ลักษณะความสนใจและกิจกรรมในชีวิตประจำวันของหญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์และไม่ได้ตั้งครรภ์ : ลักษณะความสนใจและกิจกรรมในชีวิตประจำวันของวัยรุ่นหญิง พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่ ดูหนัง/ฟังเพลง อ่านหนังสือ เล่นเกมส์ และเมื่อมีความเครียดหรือเหนื่อยล้าเลือกที่จะเล่นอินเทอร์เน็ต มากกว่าร้อยละ 80 หญิงวัยรุ่นมีโทรศัพท์มือถือใช้ ในจำนวนนี้ ร้อยละ 70 ใช้ดู

คลิปวิดีโอ หญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ ร้อยละ 15 เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในขณะที่วัยรุ่นไม่ได้ตั้งครรภ์ พบร้อยละ 11 ซึ่งในจำนวนนี้ ประมาณร้อยละ 10 ดื่มตั้งแต่ 3 ครั้งต่อสัปดาห์ อย่างไรก็ตาม วัยรุ่นทั้งสองกลุ่มพบมีเพียงร้อยละ 1 ที่เคยใช้ยาเสพติด น้อยกว่าร้อยละ 5 ที่บอกว่าตนเคยสูบบุหรี่ และน้อยกว่าร้อยละ 10 ที่บอกว่าออกเที่ยวกลางคืน หรือร่วมงานปาร์ตี้ในหมู่เพื่อน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ลักษณะความสนใจและกิจกรรมในชีวิตประจำวันของวัยรุ่นหญิงอายุ 10-19 ปี (n = 3,253)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ n=1,233 n (%)	ไม่ตั้งครรภ์ n=2,020 n (%)	p-value
งานอดิเรก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
ดูหนัง/ฟังเพลง	276 (22)	327 (16)	< 0.001
อ่านหนังสือ	241 (20)	375 (19)	0.489
เล่นเกมส์	239 (19)	373 (18)	0.518
เล่นอินเตอร์เน็ต	128 (10)	121 (6)	< 0.001
ข้อปั้งตามห้างสรรพสินค้า	24 (2)	15 (1)	0.004
เล่นกีฬา	58 (5)	61 (3)	0.016
กิจกรรมเมื่อมีความเครียดหรือเหนื่อยล้า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
นอนหลับ	505 (41)	736 (36)	0.010
ดูทีวีที่บ้าน	466 (38)	653 (32)	0.002
เล่นอินเตอร์เน็ต	754 (61)	1,178 (58)	0.114
ดื่มสุราของมีนเมา	8 (0.7)	5 (0.2)	0.090
ข้อปั้ง	374 (30)	528 (26)	0.010
อ่านหนังสือ	427 (34)	856 (42)	< 0.001
ออกกำลังกาย	72 (6)	422 (21)	< 0.001
ดูหนังตามโรงหนัง	43 (3)	50 (2)	0.104
ไปเที่ยวกลางคืน	62 (5)	25 (1)	<0.001
ประเภทสินค้าหรือบริการที่มีค่าใช้จ่ายมากที่สุด			
อาหารและเครื่องดื่ม ของใช้ ยา และความจำเป็นพื้นฐาน	1,180 (96)	1,970 (97)	<0.001
ใช้จ่ายในการศึกษา	36 (3)	41 (2)	
ความบันเทิง เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องสำอาง	17 (1.4)	9 (1)	
มีและใช้โทรศัพท์มือถือ			
	998 (81)	1,784 (88)	<0.001
รูปแบบการใช้งานมือถือเป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
โทรเข้า-ออก	466 (38)	695 (34)	0.054
พูดคุยผ่านไลน์	557 (45)	790 (39)	0.001
เฟสบุ๊ก	544 (44)	556 (28)	<0.001
ดูการ์ตูน	385 (31)	907 (45)	<0.001
ถ่ายภาพ	97 (8)	110 (6)	<0.001
ดูคลิปวิดีโอ	852 (69)	1,441 (71)	0.178
ดูหนัง/ฟังเพลง	195 (16)	337 (17)	0.526
เล่นเกมส์	257 (21)	303 (15)	<0.001
ค้นหาข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต	270 (21)	562 (28)	<0.001

ตาราง 2 ลักษณะความสนใจและกิจกรรมในชีวิตประจำวันของวัยรุ่นหญิงอายุ 10-19 ปี(ต่อ)(n = 3,253)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ n=1,233 n (%)	ไม่ตั้งครรภ์ n=2,020 n (%)	p-value
รูปแบบของยานพาหนะเดินทาง			
ไม่มียานพาหนะ	17 (8)	20 (8)	0.245
รถโดยสาร มอเตอร์ไซค์รับจ้าง	132 (61)	149 (58)	
รถจักรยาน มอเตอร์ไซค์	43 (20)	45 (17)	
รถยนต์	24 (11)	43 (17)	
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			
ดื่ม	191 (15)	86 (11)	0.001
ความถี่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อสัปดาห์			
1 - 2 ครั้ง	101 (91)	77 (90)	0.608
3 - 4 ครั้ง	8 (7)	9 (10)	
มากกว่า 4 ครั้ง	1 (2)	0 (0)	
การเคยใช้เสพยาเสพติด			
เคย	13 (1)	16 (1)	0.447
การสูบบุหรี่			
ไม่สูบ	1,166 (95)	1,994 (98.7)	< 0.001
เคยสูบแต่ปัจจุบันเลิกแล้ว	23 (2)	16 (0.8)	
สูบ	44 (3)	10 (0.5)	
การเที่ยวกลางคืนหรือร่วมงานปาร์ตี้หมูในกลุ่มเพื่อน			
เที่ยว	94 (7.6)	95 (4.7)	0.001
ความถี่การเที่ยวกลางคืนหรือร่วมงานปาร์ตี้หมูต่อสัปดาห์			
1 - 2 ครั้ง	72 (76)	81 (85)	0.001
3 - 4 ครั้ง	11 (12)	14 (15)	
มากกว่า 4 ครั้ง	11 (12)	0 (0)	

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ โดยไม่พึงประสงค์ โดยการเปรียบเทียบระหว่างหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์กับหญิงไม่ได้ตั้งครรภ์ : เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ พบว่า หญิงวัยรุ่นที่อายุ 10-14 ปี มีโอกาสที่จะตั้งครรภ์น้อยกว่าหญิงที่มีอายุ 15-19 ปี 0.61 เท่า (95% CI 0.36-0.94) หญิงวัยรุ่นที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่มีโอกาสที่จะตั้งครรภ์มากกว่าหญิงที่พักอยู่กับพ่อแม่ 1.69 เท่า (95% CI 1.31-2.16) หญิงวัยรุ่นที่สถานะการเงินทางครอบครัวไม่พอใช้มีโอกาสที่จะ

ตั้งครรภ์น้อยกว่าหญิงที่ครอบครัวมีรายได้พอใช้ 0.47 เท่า (95% CI 0.25-0.87) หญิงวัยรุ่นที่เที่ยวกลางคืนมีโอกาสตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์มากกว่าหญิงที่ไม่เที่ยวกลางคืน 1.74 เท่า (95% CI 1.43-2.10) การสูบบุหรี่เพิ่มโอกาสการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ 1.69 เท่า (95% CI 1.33-2.14) หญิงวัยรุ่นที่ไม่เคยได้รับข้อมูลหรือข่าวสารคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์และ การคุมกำเนิดมีโอกาสที่จะตั้งครรภ์มากกว่าหญิงที่ได้รับข้อมูลหรือข่าวสารคำแนะนำ 1.52 เท่า (95% CI 1.22-1.88) ส่วนปัจจัยด้านความรู้และ

ทัศนคติ พบว่า หญิงวัยรุ่นที่คิดว่า การตั้งครรภ์
ในวัยรุ่นมีความรุนแรงระดับน้อย มีโอกาสตั้งครรภ์
ที่ไม่พึงประสงค์มากกว่า 1.81 เท่า (95% CI 1.59-
2.05) และผู้ที่มีอุปสรรคในการป้องกันการตั้งครรภ์
ในระดับมาก จะมีโอกาสในการตั้งครรภ์มากกว่า
1.39 เท่า (95% CI 1.04-1.83) วัยรุ่นหญิงที่มี
ทัศนคติเชิงบวกการมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันการ
ตั้งครรภ์ในระดับน้อย จะมีโอกาสในการ
ตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ มากกว่า 3.65 เท่า
(95% CI 2.83-4.71)

เมื่อทำการเปรียบเทียบปัจจัยและควบคุม
ลักษณะต่างๆ ให้เท่ากัน (adjusted) ด้วยการ

วิเคราะห์ตัวแปรเชิงพหุคูณ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อ
การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ มี 3 ตัวแปร คือ หญิง
วัยรุ่นที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่มีโอกาสที่จะ
ตั้งครรภ์มากกว่า 1.53 เท่า (95% CI 1.12 –
2.09) วัยรุ่นหญิงที่มีทัศนคติเชิงบวกในประเด็น
การมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันการตั้งครรภ์
ในระดับน้อย จะมีโอกาสในการตั้งครรภ์ที่ไม่พึง
ประสงค์มากกว่า 3.3 เท่า (95% CI 2.46-4.42)
และหญิงวัยรุ่นที่คิดว่า การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
มีความรุนแรงในระดับน้อย มีโอกาสตั้งครรภ์
ที่ไม่พึงประสงค์มากกว่า 1.64 เท่า (95% CI
1.31-2.06) ดังแสดงในตาราง 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ (N = 976)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ที่ ไม่พึง ประสงค์ (N=454) n (%)	ไม่ได้ ตั้งครรภ์ (N=522) n (%)	Crude PR	95% CI	Adjusted PR	95% CI
อายุ (ปี)						
10-14	15 (3)	37 (7)	1		1	
15-19	439 (97)	485 (93)	0.61	0.39- 0.94*	0.73	0.43-1.23
อาชีพ						
ประกอบอาชีพอย่าง ใดอย่างหนึ่ง	424 (93)	490 (94)	1			
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	30 (7)	32 (6)	1.04	0.80-1.36		
รายได้ที่ได้รับเพียงพอกับรายจ่าย						
เพียงพอ	379 (83)	449 (86)	1			
ไม่เพียงพอ	75 (17)	73 (14)	1.11	0.93-1.32		
มีและใช้โทรศัพท์มือถือ						
ไม่มี	81 (18)	78 (15)	1			
มี	373 (82)	444 (85)	0.90	0.76-1.06		
พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา						
อยู่	47 (10)	112 (21)	1		1	
ไม่อยู่	407 (90)	410 (79)	1.69	1.31- 2.16*	1.53	1.12-2.09*
ลักษณะที่พักเป็นหอพัก						
ไม่ใช่	446 (98)	511 (98)	1			
ใช่	8 (2)	11 (2)	0.90	0.53-1.54		

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์(ต่อ) (N = 976)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ที่ ไม่พึง ประสงค์ (N=454) n (%)	ไม่ได้ ตั้งครรภ์ (N=522) n (%)	Crude PR	95% CI	Adjusted PR	95% CI
สถานะทางการเงินของครอบครัว						
พอใช้	446 (98)	494 (95)	1		1	
ไม่พอใช้	8 (2)	28 (5)	0.47	0.25-0.87*	0.66	0.33-1.34
ไปเที่ยวกลางคืนเมื่อมีความเครียดหรือเหนื่อยล้า						
ไม่ใช้	428 (94)	515 (99)	1		1	
ใช้	26 (6)	7 (1)	1.74	1.43-2.10*	1.30	0.88-1.94
ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์						
ไม่ดื่ม	413 (91)	489 (94)	1			
ดื่ม	41 (9)	33 (6)	1.21	0.97-1.50		
สูบบุหรี่						
ไม่สูบ	437 (96)	517 (99)	1		1	
สูบ	17 (4)	5 (1)	1.69	1.33-2.14*	1.21	0.74-1.98
ใช้สารเสพติด						
ไม่ใช้	451 (99)	517 (99)	1			
ใช้	3 (1)	5 (1)	0.80	0.33-1.97		
เที่ยวกลางคืนหรือร่วมงานปาร์ตี้กับกลุ่มเพื่อน						
ไม่ใช้	423 (93)	484 (93)	1			
ใช้	31 (7)	38 (7)	0.96	0.74-1.26		
เคยได้รับข้อมูลหรือข่าวสารคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์และการคุมกำเนิด						
เคย	392 (86)	395 (76)	1			
ไม่เคย	62 (14)	127 (24)	1.52	1.22-1.88*	1.33	1.03-1.77*
โอกาสที่จะเกิดการตั้งครรภ์						
มาก	327 (72)	427 (82)	1		1	
น้อย	127 (28)	95 (18)	1.32	1.15-1.52*	1.36	1.1-1.68*
ความรุนแรงของการตั้งครรภ์						
มาก	354 (78)	490 (94)	1		1	
น้อย	100 (22)	32 (6)	1.81	1.59-2.05*	1.64	1.31-2.06*
ประโยชน์จากการป้องกันการตั้งครรภ์						
มาก	424 (93)	469 (90)	1			
น้อย	30 (7)	53 (10)	0.76	0.57-1.02		
มาก	422 (93)	461 (88)	1.39	1.04-1.85*	1.33	0.92-1.91

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์(ต่อ) (N = 976)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ที่ ไม่พึง ประสงค์ (N=454) n (%)	ไม่ได้ ตั้งครรภ์ (N=522) n (%)	Crude PR	95% CI	Adjusted PR	95% CI
อุปสรรคในการป้องกันการตั้งครรภ์						
น้อย	32 (7)	61 (12)	1		1	
มาก	422 (93)	461 (88)	1.39	1.04-1.85*	1.33	0.92-1.91
ทัศนคติเชิงบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันการตั้งครรภ์						
มาก	52 (11)	261 (50)	1		1	
น้อย	402 (89)	261 (50)	3.65	2.83-4.71*	3.3	2.46-4.42*

*กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ < 0.05 คำนวณโดย log-binomial regression

สรุป

การส่งเสริมให้วัยรุ่นหญิงได้อยู่กับครอบครัว การเพิ่มทัศนคติเชิงบวกในการมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันการตั้งครรภ์และการส่งเสริมการรับรู้ความรุนแรงของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่ถูกต้องและเหมาะสมจะช่วยป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหญิงได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำข้อมูลไปเผยแพร่ ขอความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในจังหวัดนครพนมเพื่อทราบสภาพปัญหาและหาแนวทางแก้ไขตามบริบทให้มากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณวัยรุ่นหญิง ทีมเจ้าหน้าที่ ภาควิชาเครือข่ายทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย. (2558). สถิติการคลอดของแม่วัยรุ่นประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- UNFPA State of World Population. (2013). Motherhood in Childhood Facing the challenge of adolescent pregnancy. New York.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข. (2555). นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ. ฉบับที่ 1. หน้า 257.
- กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ. (2556). สถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในประเทศไทย 2556, นนทบุรี.

5. UNFPA State of Thailand Population report. (2013). แม่วัยใส ความท้าทายการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น. เข้าถึงได้จาก http://thailand.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/State%20of%20Thailand%20Population%20report%202013-MotherhoodinChildhood_th.pdf
6. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2552). การสำรวจอนามัยการเจริญพันธุ์ พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ.
7. สมรัฐ ศรีตระกูล (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์และการมีบุตรของหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์. *วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข* 2(3), หน้า 1425-1431.
8. ศิริพร จิรวัดน์กุล, กฤตยา แสงเจริญ, และคณะ. (2555). สถานการณ์การตั้งครรภ์วัยรุ่น: การรับรู้ของวัยรุ่นใน 7 จังหวัดของประเทศไทย. *วารสารวิชาการสาธารณสุข*, 21, หน้า 865-877.
9. กระทรวงสาธารณสุข. (2559). ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ระดับชาติ พ.ศ./2560-2569 ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙. ใน *การประชุมครั้งที่ 1/2559, 22 สิงหาคม 2559 ณ ห้องประชุมสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ.*
10. คณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา. (2554). รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น. กรุงเทพฯ.